

НАЦИОНАЛНА ЗДРАВНООСИГУРИТЕЛНА КАСА

София 1407, ул. "Кричим" 1

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИРЕКТОР НА НЗОК

Д-Р ИВАН БУКАРЕВ

СЪГЛАСУВАЛ:

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА БЛС

Д-Р АНДРЕЙ КЕХАЙОВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ССБ:

Д-Р НИКОЛАЙ ШАРКОВ

УКАЗАНИЕ ЗА РАБОТА С ЛЕКАРСТВЕН СПИСЪК НА НЗОК

РД- 16-2/ 10.01.2006

Указанието се издава от Националната здравноосигурителна каса с цел унифициране работата на лекари и магистър фармацевти с лекарствения списък на НЗОК. То има за цел и да запознае и улесни задължително здравноосигурените лица /ЗЗОЛ/ с реда и начина на получаване на лекарствата, предписвани и отпускани по този списък за тяхното лечение.

Указанието съдържа:

Раздел I – Общи положения:

- А.** Структура на списъка по чл. 33, т. 1 от Националния рамков договор 2006 г.
- Б.** Предписване на лекарства
- В.** Отпускане на лекарства

Раздел II – Работа с протокол – образец "МЗ-НЗОК-№1"

Раздел III – Работа с "Рецептурна книжка на хронично болния"

Раздел IV – Права и отговорности на задължително здравноосигурените лица

Раздел V – Преходни и заключителни разпоредби

РАЗДЕЛ I

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

А. Структура на лекарствения списък на НЗОК

Лекарственият списък на НЗОК /приложение № 11 от НРД 2006, обн. ДВ, бр. 106 от 2005 г./ съдържа три групи данни:

А.1. В колони от № 1 до № 7 се съдържат данни за конкретните лекарствени продукти, договорени по реда на Наредбата за договаряне на лекарства, заплащани напълно или частично от НЗОК:

- **колона № 1** – “АТС-код” – код на продукта, съгласно международната анатомо-терапевтична класификация на Световната здравна организация-/СЗО/; Всички лекарства са подредени и групирани по химико-терапевтични групи в съответствие с АТС класификацията.
- **колона № 2** – “Международно непатентно наименование” – съдържа международното име на лекарственото вещество, неговата дефинирана дневна доза /DDD/ съгласно Анатомо-терапевтичния индекс на СЗО-2004 и средномесечна доза /MD/;
- **колона № 3** – “Код НЗОК” – съдържа буквено-цифров код, който задължително се вписва от предписващия лекар в рецептурната бланка “МЗ-НЗОК №5”;
- **колона № 4** – “Търговско наименование на продукта” – съдържа търговското наименование на всеки продукт, с което той е разрешен за употреба в страната;
- **колона № 5** – посочен е видът на лекарствената форма;
- **колона № 6** – означено е количественото съдържание на лекарственото вещество, съдържащо се във всяка отделна лекарствена форма;
- **колона № 7** – посочва броя на отделните лекарствени форми в една окончателна опаковка.

А.2. В **колона №8** – “Максимална стойност, заплащана от ЗЗОЛ” – е посочена максималната стойност, която ЗЗОЛ следва да доплати в аптеката за една опаковка.

В случай, че се отпускат единични лекарствени форми – ампули, флакони, инжектиращи устройства – цената на опаковката и съответната заплащана от ЗЗОЛ стойност съответства на стойността на броя на отпуснатите единични форми.

А.3. Колони № 9 и № 10 съдържат основна насочваща информация за условията, реда и начина на предписване и отпускане на лекарства:

- **колона № 9** – “Условия за предписване и получаване на лекарства” – посочена е групата, към която се причислява лекарството /чл.43 от НРД-2006/ и символите, които маркират задължително предписване на отделна рецептурна бланка.

- **колона № 10** – “Ред за предписване и получаване на лекарства” – отбелязани са най-общите условия, при които се предписват лекарствата: заболяванията /код по МКБ X ревизия/, за които се предписват конкретните лекарства съгласно наредба № 38 на МЗ от 2004 г.; необходими консултации, други специфични изисквания.

Номерата на колоните са съгласно Приложение № 1.

Лекарственият списък на НЗОК се разработва в две работни версии - версия за ИМП/ИСП и аптечна версия. Двете версии се базират изцяло на лекарствения списък приложение № 11 от НРД 2006, обн. ДВ, бр. 106 от 2005 г., изискванията по НРД-2006 и други нормативни документи. Целта на разработката им е улесняване работата по практическото прилагане на списъка в съответствие с ангажиментите на изпълнителите на медицинска помощ /ИМП/ИСП/ и маг.фармацевтите, поети чрез сключените индивидуални договори. Като неразделна част от настоящото указание са включени: Приложение № 1 – работна версия за ИМП/ИСП и Приложение № 2 - аптечна версия, което се прилага и към индивидуалния договор на аптеката с НЗОК.

Съгласно чл. 34 ал.1 и ал.2 от НРД-2006 указанията в тяхната цялост се съгласуват с БЛС и ССБ и са задължителни за ИМП, ИСП, както и за маг.фармацевтите, работещи в изпълнение на договор с НЗОК.

Терминология:

- “АТС-код” – код на продукта, съгласно международната анатомо-терапевтична класификация на Световната здравна организация-/СЗО/.
- “Химико-терапевтична група” - IV ниво от Анатомо-терапевтичната класификация на СЗО, означавана с буквено-цифров код / напр. N02AB, C02AC и т. н./; Химико-терапевтичната група може да включва няколко международни непатентни наименования и съответно прилежащите към тях лекарствени продукти.
- “Международно непатентно наименование” е препоръчаното наименование на лекарственото вещество, одобрено и публикувано от СЗО.

- "Лекарствен продукт" е всеки краен продукт, който представлява вещество или комбинация от вещества, предназначени за лечение или профилактика на заболявания при хора, и се предлага за употреба в окончателна опаковка.
- В списъка на НЗОК всеки лекарствен продукт е обозначен с отделен "код НЗОК". Например: опаковка от лекарство 5 mg x 14 бр. и опаковка от същото лекарство 10 mg x 14 бр. са различни лекарствени продукти.

Б. Предписване на лекарства

Б.1. Основни изисквания при назначаване и предписване на лекарствената терапия, съгласно Глава единадесет от НРД-2006:

Б.1.1. Предписването на лекарствени продукти се извършва при спазване на условията на Глава единадесет от НРД-2006, както и съобразно заключения от ИМП/ИСП индивидуален договор с НЗОК.

Б.1.2. На една рецептурна бланка се предписват лекарствени продукти само за едно заболяване /МКБ-код/, включено в наредбата по чл. 45, ал.3 от ЗЗО.

Б.1.3. Лекарствените продукти се предписват само за тези заболявания, чиито МКБ-кодове са посочени в колона № 10 от Приложение № 1.

Б.1.4. На отделна рецептурна бланка се предписват лекарствени продукти по протоколи /от Групи IA, IB и IC/, продукти, заплащани от ЦУ на НЗОК /маркирани със символ "□"/, както и такива, маркирани със символ "□".

Б.1.5. Не се допуска за лечението на едно ЗЗОЛ едновременно предписване на лекарствени продукти, принадлежащи към едно и също международно непатентно наименование, за повече от едно заболяване (един МКБ-код) независимо от броя на издадените рецептурни бланки.

Напр. Ако един пациент е диагностициран едновременно по няколко от заболяванията, посочени срещу **Chlortalidone** /МКБ-кодове: **I10, I11, I12, I13, I50.0, I50.1, K74, N11, N18**/, то на пациента се предписва само по един от тези МКБ-кодове продукта с Код-НЗОК CF042 или този с CF318.

Б.1.6. Не се допуска дублиране на предписанията в рамките на срока, за които са предписани лекарствата, както и едновременно предписване от ОПЛ и специалист на повече от три лекарствени продукта за едно заболяване (един МКБ-код).

Б.1.7. Всички предписания се извършват само след извършен преглед, удостоверен в амбулаторен лист с подпис на пациента, с изключение на случаите по чл.38 ал.3 от НРД-2006.

Б.1.8. ИМП/ИСП е длъжен да уведоми ЗЗОЛ за:

- вида на предписаните продукти, тяхното действие, начин на приемане, нежелани лекарствени реакции, реда и начина на предписване и отпускане на лекарствата;
- възможния избор на фармацевтично еквивалентен продукт, включен в лекарствения списък на НЗОК, както и за сумата, която следва да бъде заплатена в аптеката, в случаите на частично заплащане, посочена в Приложение № 1.

Б.1.9. Регламентираното изискване за консултация със специалист по профила на заболяването в колона "Ред за предписване и получаване на лекарства", или в критериите и програмите се прилага както следва:

1. консултация се извършва най-малко веднъж на 12 месеца или в регламентирания друг период, по време на диспансерния преглед от съответния специалист;

2. за всички лекарствени продукти, чието предписване изисква консултация и които се назначават на ЗЗОЛ за първи път след 1.01.2006г., консултацията следва да предшества предписването;

3. за ЗЗОЛ, които са получавали лекарствени продукти, изискващи консултация със специалист и преди 1.01.2006г., консултацията се реализира в рамките на 12 месеца след последното посещение при съответния специалист;

4. ОПЛ издава направление за консултация към съответния специалист само на ЗЗОЛ от собствената си диспансерна листа;

5. за ЗЗОЛ, които са диспансеризирани при специалист, ОПЛ не издава направление за консултация във връзка с предписване на съответната терапия; третият екземпляр от амбулаторния лист от извършен диспансерен преглед, в който е вписана съответната терапия, е достатъчно основание за предписването от ОПЛ на лекарства, изискващи консултация;

6. изискването в колона № 10 за консултация със специалист със стаж в съответното отделение означава, че специалистът работи на трудов договор в отделението към момента на извършване на консултацията.

Б.1.10. Епикриза от болнично лечебно заведение с не повече от 6 м. давност с назначена терапия в нея е основание за предписване на съответните лекарствени продукти от ОПЛ /замества консултация от специалист/, ако установената диагноза и лекарства са включени в лекарствения списък на НЗОК.

Б.2. Основни правила за работа с рецептурна бланка обр. МЗ-НЗОК № 5

Б.2.1. Рецептурните бланки се попълват само от ИМП или ИСП от лечебни заведения за **извънболнична помощ** / ПИМП и СИМП/, **работещи в изпълнение на договор с НЗОК**, както и от лекари и стоматолози, работещи в лечебни заведения към Министерство на правосъдието - за предписване на лекарства от лекарствения списък на НЗОК на лишени от свобода лица.

Б.2.2. ОПЛ предписват лекарствени продукти от лекарствения списък на НЗОК за хронични заболявания само на ЗЗОЛ от собствената си пациентска листа.

При инцидентни посещения на ЗЗОЛ по реда, определен в НРД-2006, лекарят може да предписва лекарствени продукти само за лечение на остри заболявания и състояния, не изискващи вписване в "Рецептурна книжка на хронично болния".

Б.2.3. В случаите на заместване (на един лекар/стоматолог от друг) заместникът, издал рецептурната бланка, попълва рег.№ на титуляра на практиката и личните си данни /име и ЕГН/, полага подпис и поставя личен печат.

Б.2.4. Наетият в практиката лекар попълва рег. № на титуляра на практиката, личните си данни /име и ЕГН/, полага подпис и поставя личен печат.

Б.2.5. В рецептурната бланка се попълват ясно и четливо всички реквизити. Не се допускат задрасквания и промени в издадена рецептурна бланка. Ако такива се налагат бланката се унищожава със знак "Z" върху нея и се издава нова.

Б.2.6. Ако на една рецептурна бланка са предписани по-малко от 3 лекарствени продукта, то лекарят, издал рецептата, анулира свободните полета със знак "Z".

Б.2.7. При издаването на рецептурни бланки задължително се проследява предходното получаване на лекарства от ЗЗОЛ, с цел недопускане дублиране на предписанията или нарушаване на правилата за предписване на лекарства, утвърдени в НРД-2006.

Б.2.8. Специалистът по профила на заболяването и общопрактикуващият лекар следва да издават рецептурна бланка и съответно да вписват предписаната терапия в "Рецептурна книжка на хронично болния" по време на извършване на първичен, вторичен или контролен диспансерен преглед, в случаите когато е необходимо назначаване на медикаментозна терапия.

Б.3. Отразяване на условията, реда и начина за предписване на лекарства върху рецептурната бланка:

Б.3.1. Предписването на лекарствени продукти се извършва на цели опаковки. ИМП/ ИСП подбира най-подходящата опаковка от списъка, необходима за едномесечен курс на лечение.

ЗЗОЛ и лекуващият лекар могат да уточнят дата за еднократно посещение в месеца за предписване на лекарства в удобно за тях време.

Б.3.2. Лекарствените продукти се предписват в следните количества:

1. за лечение на остри състояния – продукти за не повече от 10 дни. В този случай ИМП/ИСП задължително указва срока на валидност на рецептата, който не следва да бъде по-дълъг от 10 дни;
2. за лечение на хронични заболявания – продукти за не повече от 30 дни, с изключение на случаите по чл. 14, ал. 2 от Наредба № 4/2001 г. /ДВ, бр. 10 от 2001 г./ и липса на подходяща опаковка в лекарствения списък на НЗОК;
3. когато лекарствения продукт е в опаковка, надвишаваща 30-дневния срок ИМП/ИСП записва срока, за който се предписва лекарството в рецептурната бланка, амбулаторния лист и "Рецептурната книжка на хронично болния" /за случаите, когато тя е задължителна/.

Примерна схема:

1 април-посещение

А -1 оп./за 20 дни/ **Rp/-2оп.**

В - 1оп./ за 30 дни/ **Rp/-1оп.**

С - 1 оп./за 32 дни/ **Rp/ -1оп.**

1 май-посещение

А - остатък до 10.05. **Rp/ - 1оп.**

В - няма остатък **Rp/ - 1 оп.**

С -остатък за 2 дни **Rp/ - 1 оп.**

1 юни-посещение

А-няма остатък **Rp/ -2оп.**

В-няма остатък **Rp/ -1 оп.**

С-остатък за 4 дни **Rp/-1оп.**

За С - съществуващият остатък таблетки ще се натрупва във времето. След няколко месеца няма да е необходимо предписване на тази опаковка, поради натрупване на брой таблетки равни на една цяла опаковка. При изчерпване на натрупаните таблетките, ЗЗОЛ ще уведоми лекаря си и предписването на този продукт ще продължи по схемата.

D - 1 оп./за 45 дни/ **Rp/ -1 оп.** **D** -остатък до 15.05. **Rp/ -1оп.** **D** - не се предписва за този месец

За D - съществуващият остатък е достатъчен до 1 юли

Лекарят:

- предписва само тези лекарства, за които количествата, необходими за лечение на пациента се изчерпват в рамките до датата на следващото посещение;
- не издава рецепта за лекарства, чиито предписани количества (при предходно посещение), покриват нуждите на пациента до следваща дата на посещение;
- се съобразява задължително с датата на отпускане на лекарствата от аптеката, документирано в рецептурната книжка на хронично болния;
- се съобразява с документираното предписване и отпускане на лекарствени продукти в рецептурната книжка, за да не се допусне нарушение на чл.39, ал.3 и ал.4 от НРД-2006.

Б.3.3. ИМП/ИСП имат право да издадат рецептурна бланка /обр. МЗ-НЗОК № 5/ преди изтичането на 30-дневния срок от предхождащото предписание в случаите, когато се налага изравняване на сроковете на предписване на лекарствата.

Б.3.4. Дефинираните дневни дози /DDD/ в лекарствения списък са препоръчителни. Не се изисква мотивировка при предписването им. В случаите на предписване на превишени DDD пациентът не заплаща допълнителни суми за получения продукт.

Б.3.5. НЗОК заплаща лекарствените продукти в количества и дози, регламентирани в колона "Ред за предписване и получаване на лекарства", и/или в утвърдените по реда на НРД-2006 програми и критерии.

Б.3.6. В случаите, когато лекар прецени, че пациента трябва да се лекува с по-голяма от дозите по **Б.3.5.**, то на пациента се издава рецептурна бланка /образци на МЗ-приложение № 4 или приложение № 6 към чл. 11 от Наредба №4 от 2001г./ за дозата, надхвърляща заплащаната от НЗОК. Тази рецепта се заплаща от пациента.

Б.3.7. При предписване на доза по-висока от максимално определената при разрешаването за употреба на лекарствения продукт, предписващият се подписва срещу превишената доза /чл. 7 ал. 1 т. 3 от Наредба №4 от 2001г.

Б.3.8. При предписване на инжекционни лекарствени форми, необходимото количество се изписва на брой ампули, флакони, пълнители, като се отбелязва точния брой дни, за които те са достатъчни.

Б.3.9. ОПЛ или специалист по профила на заболяването от извънболничната помощ /за случаите по Група II/, могат да продължат предписването на лекарствата, определени от болничното лечебно заведение, като се съобразяват с установените правила в НРД-2006 и настоящите указания.

Б.3.10. След получаване на епикриза от болничното лечебно заведение предписването на лекарства по основната диагноза на хоспитализацията следва да продължи в извънболничната помощ, като нужните количества се пресмятат без дните на болнично лечение.

Б.3.11. Не се допуска нецелесъобразно и нерационално предписване на лекарствени продукти, както и надвишаване количествата, посочени в колона "Ред за предписване и получаване на лекарства".

Б.3.12. Всички ИМП или ИСП носят отговорност за количествата, честотата и целесъобразността на предписанията.

В. Отпускане на лекарства

В.1. Лекарствата от списъка на НЗОК се отпускат само от аптеки, работещи по договор с НЗОК, при спазване на всички изисквания на Закона за лекарствата и аптеките в хуманната медицина /ЗЛАХМ/, Закона за контрол на наркотичните вещества и прекурсорите /ЗКНВП/, подзаконовите нормативни документи, както и условията и приложенията на сключените с НЗОК индивидуални договори.

- В.2.** Отпускането на лекарствени продукти, подлежащи на контрол и отчетност по ЗКНВП, се извършва при спазване на изискванията на Наредба № 4/ДВ, бр. 10, 2001 г/ на МЗ.
- В.3.** Магистър фармацевтът, отпускащ лекарствени продукти, заплащани от НЗОК, е длъжен:
1. да ги отпуска само срещу представена лична карта/паспорт на лицето, на което е издадена рецептата, за сверяване на данните;
 2. когато приносителят на рецептата е лице, различно от лицето по т. В.3.1., магистър фармацевтът следва да попълни в рецептурната бланка ЕГН на получателя по представения документ за самоличност на последния.
- В.4.** Магистър фармацевтът, отпускащ лекарствата, няма право да нанася поправки върху рецептурната бланка, с изключение на допуснати от него технически грешки в момента на изпълняване на рецептата. Срещу направената корекция, той се подписва.
- В.5.** Не се допуска подмяна в аптеката на предписаните от ИМП/ИСП лекарства, по настояване или взаимна договореност между пациент и аптека, както и издаване на препис на рецептурна бланка от маг. фармацевта.
- В.6.** В случай че аптеката не изпълни дадено предписание, то полето на неизпълненото предписание в рецептурната бланка се анулира чрез зачертаване с една диагонална линия, срещу която се поставя печата на аптеката. Не се допуска поправка върху рецептурната бланка с коректор.
- В.7.** Когато аптеката не разполага с предписания лекарствен продукт маг. фармацевтът е длъжен да го осигури в срок до 24 часа. В този случай датата и часът на постъпването на рецептата се отразяват върху нея.
- В.8.** Магистър фармацевтът не изпълнява рецептата и я връща на приносителя ѝ, когато:
1. не съдържа всички реквизити;
 2. срокът на валидност е изтекъл;
 3. има несъответствие между предписания брой опаковки и определената доза на прием и другите общи изисквания по предписване на лекарствата;
 4. предписаният продукт не е включен в списъка на НЗОК или не се отпуска по реда на чл. 56 ал. 2 от ЗЗО;
 5. не се представят документите (документ за самоличност, рецептурна книжка, заверен оригинален протокол и ксерокс копие от него) или посочените в тях данни не съответстват на попълнените в рецептурната бланка;
 6. рецептата съдържа несъществуващи и/или несъответстващи кодове на лекарства и МКБ-кодове;
 7. съдържа превишени дози, срещу които няма подпис на лекаря в случаите на чл.7 ал.1 т.3 от Наредба № 4 от 2001г.;
 8. заличени и/или задраскани данни;
 9. когато лицето, на което са предписани лекарствата е с прекъснати здравноосигурителни права, считано към датата на изпълнение на рецептата.
- В.9.** Магистър фармацевтът не изпълнява рецептата и я връща на приносителя ѝ и в случаите, когато:
1. установи други несъответствия с лекарствения списък на НЗОК – аптечна версия и посочените в него ред по предписване и отпускане на лекарства, извън посочените в В.8.;
 2. при установено дублиране на предписанията, установено по рецептурната книжка на хронично болния.
- В.10.** Рецепта, издадена по протокол, може да бъде изпълнена след изтичане на валидността на протокола, ако:
1. е издадена в рамките на срока на валидност на протокола;
 2. не е изтекъл 30 дневния срок на валидност на рецептурната бланка.
- В.11.** Рецепти, които са изпълнени в несъответствие на условията по т.В.8., В.9. и В.10. не се заплащат от РЗОК.
- В.12.** Магистър фармацевтът отпуска лекарствата от лекарствения списък на НЗОК с ненарушена отличаваща маркировка върху опаковката, съгласно указание за работа с нея.
- В.13.** В случай, че маг. фармацевтът установи системно нарушение на начина на предписване или попълване на рецептурните бланки от един и същ ИМП/ИСП, той следва да уведоми писмено РЗОК. При възможност маг. фармацевтът се свързва и със съответния лекар, с цел предотвратяване на последващи грешки.

РАЗДЕЛ II
РАБОТА С "Протокол за предписване на лекарства, заплащани от НЗОК/РЗОК" –
образец "МЗ-НЗОК №1"

Г.1. Лекарствата, които се назначават, предписват и отпускат по протокол са обозначени в колона "Условия за предписване и отпускане на лекарства" на лекарствения списък на НЗОК и са разделени на три групи:

Група I A – протоколите за тях се разглеждат и утвърждават от комисия към НЗОК;

Група I B – протоколите за тях се разглеждат и утвърждават от комисия към РЗОК;

Група I C – протоколите се заверяват/утвърждават в РЗОК–

Г.2.1. Право да издават "Протокол за предписване на лекарства, заплащани от НЗОК/РЗОК" имат само специалисти по профила на заболяването, работещи по договор с НЗОК в извънболничната помощ или от комисии в лечебни заведения, ако са посочени в програмите и критериите за разрешаване отпускането на съответния лекарствен продукт.

Г.2.2. Всички лица по т.Г.2.1., издаващи протоколи, са длъжни да спазват точно изискванията на съответните програми, критерии, лекарствения списък на НЗОК – версия за ИМП и настоящето указание по отношение алгоритъма за лечение със съответния лекарствен продукт.

Г.2.3. Не се допуска дублирано и/или едновременно издаване на протоколи от лицата по т.Г.2.1. за един и същи времеви период за едно и също заболяване.

Г.3. Молби, документи и протоколи се разглеждат от експертните комисии в РЗОК/НЗОК, само след извършена проверка за непрекъснати здравноосигурителни права на ЗЗОЛ.

Г.4. При издаване на протокол /IA, IB, IC/ от специалист, работещ в ДКЦ, МЦ или групов специализирана практика, протоколът се подписва и от ръководителя на лечебното заведение.

Г.5. Заверката на протоколи IC в РЗОК се извършва след извършване на проверка за непрекъснатост на здравноосигурителните права и за спазване на регламентираните условия за издаването им. Протоколът става валиден от датата на заверка в РЗОК.

Г.6. Издаването на рецепти по протокола започва само след заверяването му от РЗОК.

Г.7. За издаване на протокол IC на ЗЗОЛ, включени в специализирани програми и диспансеризирани по установения ред, ОПЛ не издава медицинско направление.

Г.8. В случай на необходимост от назначаване на дози, надхвърлящи регламентираните в съответните програми и критерии, ИМП изготвя обосновка, придружена със съответни медицински документи, доказващи необходимостта от направеното предписание. Обосновката и придружаващите я документи се прилагат към молбата на ЗЗОЛ заедно с целия пакет от необходими документи. В този случай всички документи се разглеждат от комисиите по експертизи в РЗОК и/или в ЦУ на НЗОК.

Г.9. При всички случаи на издадени протоколи, копие от заверения в РЗОК оригинал, чрез ЗЗОЛ, се предоставя на ОПЛ. В случаите, когато специалист по профила на заболяването издава рецептурна бланка по протокол, то той задължително съхранява и копие от него.

Г.10. Не се допуска дублирано и/или едновременно издаване на рецепти от ОПЛ и специалист по профила на заболяването по един и същи протокол за един и същи времеви период.

Г.11. Рецептурна бланка за лекарствени продукти, предписвани по протокол, се издава само в срока на валидност на протокола.

Г.12. В рецептурната бланка за дата на издаване на протокола се вписва № и датата на заверката му в РЗОК.

Г.13. С цел осигуряване непрекъсваемост на лечението на ЗЗОЛ, след изпълнение на рецептата по предпоследния */съгласно утвърдените в протокола/* прием, ИМП и ЗЗОЛ могат да започнат подготовка на необходимите документи за издаване на нов протокол. В този случай рецептата за последния прием може да се издаде преди изтичане на 30 дневния период от предходното отпускане на лекарството, но в срока на валидност на протокола.

Г.14. В случая по т. Г.13. аптеката изпълнява рецептата след изтичане на 30 дневния срок, от предходното изпълнение, отбелязано в рецептурната книжка на ЗЗОЛ.

Г.15. Редът и начина за издаване, утвърждаване и получаване на лекарства по "Протокол за предписване на лекарства, заплащани от НЗОК/РЗОК" са посочени подробно в Раздел VI на Глава единадесета от НРД-2006. Всички ИМП получават чрез РЗОК подробни указания за включването на пациенти за лечение по програми и критерии. ОПЛ следва да

уведомява пациентите за условията, критериите и начина на получаване на лекарства по протоколи.

Г.16. Продуктите, за които има утвърден протокол, се отпускат в аптеки работещи по договор с НЗОК за извършване на тази дейност на територията на РЗОК, в която ЗЗОЛ е подало документи и е получило разрешение за получаването му.

Г.17. Лекарствата се отпускат след представяне на заверен оригинален протокол и ксерокс копие от него, рецептурна бланка "МЗ-НЗОК №5", рецептурна книжка и документ за самоличност. В аптеката се съхранява копието на заверения от РЗОК протокол.

Г.18. В оригиналния протокол, както и в копието, съхранявано в аптеката, маг. фармацевтът задължително нанася регистрационния номер на аптеката, вписан в договора с НЗОК, наименованието и количеството на отпуснатия продукт, датата на изпълнение на рецептата, подпис на изпълнителя и печат на аптеката.

Г.19. РЗОК следва да обяви на видно място списък с адресите и работното време на аптеките, отпускащи лекарства по протокол, както и да уведоми ИМП.

Г.20. В случай на промяна на избор на ОПЛ /в друга РЗОК - постоянно или временно/ издадените протоколи се презаверяват в новата РЗОК.

В този случай презаверяващата РЗОК уведомява писмено ЦУ на НЗОК /за протоколи IA/ и РЗОК, заверило първоначално протокола.

Г.21. На ЗЗОЛ, получаващи лекарства по програми /Протокол IA/ не могат да им бъдат предписвани други лекарства за същото заболяване от лекарствения списък на НЗОК.

Г.22. Забележки и уточнения по начина на извършване на предписанията

Таблица 1

Заболяване	Лечебно заведение, издаващо протокола	Забележка
1. Захарна болест	Протокол I С се издава само от специалист – ендокринолог, работещ в изпълнение на договор с НЗОК в извънболничната помощ.	На един протокол-могат да бъдат предписвани до три инсулинови продукта, съгласно утвърдените критерии.
		При предписване на лекарствени продукти по рубрика "Захарен диабет", /включваща E10.2, E10.3, E10.4, E10.5, E10.9 и E11/ ЗЗОЛ могат да бъдат предписани общо до 3 лекарствени продукта.
		В рецептурната книжка на хронично болния следва да бъде записан само този код по МКБ за захарен диабет, за който е издаден протокол за Инсулин. Съгласно "Критериите за лечение с Инсулин", пациенти с диабет тип II / код E11/ могат да получават едновременно Инсулин и лекарствени продукти с международно непатентно наименование <i>Метформин</i> , заплащани от НЗОК.
2. Шизофрения		При предписване на лекарствени продукти по рубрика "Шизофрения", /включваща F20.0, F20.1, F20.5, F20.6/ на ЗЗОЛ могат да бъдат предписани общо до 3 лекарствени продукта.

3. Биполярно афективно разстройство		При предписване на лекарствени продукти по рубрика "Биполярно афективно разстройство", /включваща F31.0, F31.1, F31.2, F31.3, F31.4, F31.5, F31.6, F31.7/ на ЗЗОЛ могат да бъдат предписани общо до 3 лекарствени продукта.
4. Рекурентно депресивно разстройство		При предписване на лекарствени продукти по рубрика "Рекурентно депресивно разстройство", /включваща F33.0, F33.1, F33.2, F33.3, F33.4/ на ЗЗОЛ могат да бъдат предписани общо до 3 лекарствени продукта.
5. Туберкулоза		Лекарства за домашно лечение при заболявания с кодове по МКБ от A15.0 до A18.8, вкл. могат да се предписват след дехоспитализиране на пациента от лечебно заведение за болнична помощ.
6. Болест на Паркинсон		Допуска се изключение по т. Г.21 при условията на чл. 35 ал.1 от НРД-2006.

Таблица 2

Заболяване	Лечебно заведение, издаващо протокола	Забележка
1.Фенилкетонурия; разстройства в метаболитния цикъл на уреята	СБАЛДБ – гр. София	За издаване на рецептурна книжка се изисква епикриза от лечебното заведение.
2. Цьолиакия	Педиатрични клиники /или гастроентерологични клиники за лица над 18 години с установена диагноза цьолиакия/ към университетски болници.	За издаване на рецептурна книжка се изисква епикриза от лечебното заведение.

Г.23. РЗОК събират и поддържат данни за лицата, ИМП и аптеките, които съответно се нуждаят, предписват и отпускат лекарства, предписвани по протокол.

Г.24. Посочването на конкретните специалисти в колона "Ред за предписване и получаване на лекарства" на лекарствен списък на НЗОК за лекарствени продукти, предписвани по протоколи /IA, IB, IC/ означава, че протоколът се издава от посочения специалист, а рецептурните бланки по този протокол, след заверяването му в РЗОК, могат да се издават както от специалиста, така и от ОПЛ.

Г.25. СИМП могат да издават протоколи и рецептурни бланки на ЗЗОЛ извън територията на областта, на която е регистрирана практиката на избрания ОПЛ на ЗЗОЛ. Заверката на протокола и изпълнението на рецептата за хронични заболявания задължително се извършва само на територията на РЗОК, където ЗЗОЛ е осъществил избора на ОПЛ.

Г.25. Всички епикризи, етапни епикризи, експертни становища за отпускане на продукти за лечение по програми /протокол IA/, издадени до 01 февруари 2006 г. включително и от лечебни заведения, които са посочени в програмите, утвърдени по реда на НРД-2005, ще се признават от експертните комисии.

РАЗДЕЛ III

РАБОТА С "РЕЦЕПТУРНА КНИЖКА НА ХРОНИЧНО БОЛНИЯ"

Д. Общи положения

Д.1. "Рецептурна книжка на хронично болния" се издава на ЗЗОЛ, определени като хронично болни от заболявания по "Списък на заболяванията, за които се издава рецептурна книжка на хронично болния" определен в НРД-2006.

Д.2. На ЗЗОЛ може да бъде издадена и заверена само една рецептурна книжка.

Д.3. Не се допуска съхраняване на рецептурната книжка от друг, освен от ЗЗОЛ, на когото е издадена.

Д.4. Книжката се попълва от ОПЛ, при който ЗЗОЛ е осъществило постоянен избор. ОПЛ, при когото е осъществен временен избор от страна на ЗЗОЛ, няма право да издава "Рецептурна книжка на хронично болния", но може да добавя заболявания и да предписва лекарства по вече регистрираните.

Д.5. В случай на нов избор на територията на същата РЗОК в рецептурната книжка се вписват само данните на новоизбрания ОПЛ. В този случай не се извършва повторна заверка в РЗОК.

Д.6. В случай на промяна /постоянно или временно/ на местоживеенето и осъществен нов избор на ОПЛ, издадената рецептурна книжка се презаверява в новата РЗОК. В този случай презаверяващата РЗОК уведомява писмено РЗОК, завершила първоначално книжката.

Д.7. Право да вписват лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели в рецептурната книжка имат само ОПЛ, при когото здравноосигуреното лице е осъществило постоянен/временен избор и специалист по профила на заболяването, сключил договор с НЗОК в извънболничната помощ.

Д.8. В документа могат да се вписват повече от 4 диагнози от "Списък на заболяванията, за които се издава рецептурна книжка на хронично болния".

Диагнозите след четвъртата се вписват в полетата, определени за попълване на данните за новоизбран ОПЛ на вътрешната страна на първата корица на книжката. Започва се от долния край на страницата. В поле, определено за вписване данните на един лекар, се вписват 2 диагнози.

Д.9. Новоиздадена /за ново регистриран хронично болен или при запълване на всички полета за предписване на лекарства в съществуващата/ книжка е валидна след заверяване от поделенията на РЗОК, където е направен избор на ОПЛ.

Д.10. Рецептурната книжка се заверява след проверка на здравноосигурителния статус на ЗЗОЛ.

Д.11. Забранени са всякакви поправки в рецептурната книжка. Вписванията в нея се извършват само от лицата, посочени по-горе.

Д.12. За неспазване на изброените по-горе задължения се носи имуществена, административна или наказателна отговорност.

Д.13. Ежемесечно, по данни от ЕСГРАОН, РЗОК заличават починалите ЗЗОЛ от регистъра на хронично болните, получили рецептурна книжка.

Е. ОПЛ, при който ЗЗОЛ е осъществило постоянен избор, е длъжен да:

Е.1. Попълни в рецептурната книжка при първоначално представяне: данните на хронично болния, практиката, личните си данни, заболяванията, за които се издава рецептурна книжка и да положи личен печат.

Е.2. Вписва в книжката лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели, изписани на рецептурна бланка обр. "МЗ-НЗОК № 5", по реда определен в НРД.

Е.3. Записва регистрационния номер на книжката в рецептурната бланка при предписване на лекарствени продукти за лица с издадени рецептурни книжки.

Е.4. При промяна на МКБ-кода, вписан в рецептурната книжка, добавяне на нов или заличаване на вече съществуващ, ОПЛ нанася промяната, подписва се, поставя печат на лечебното заведение. Уведомява РЗОК или нейните подразделения за извършените промени при представяне на отчетните документи за дейността за съответния период. Книжката е валидна след заверяване от поделенията на РЗОК, след отразяване на промяната в регистъра на хронично болните, получили рецептурна книжка.

Е.5. Не се допуска в рецептурната книжка да бъдат вписани и двата МКБ кода за диабет тип I и тип II / Е 10 и Е 11/.

Ж. Специалистът със специалност по профила на заболяванията, вписани в рецептурната книжка е длъжен:

Ж.1. Да вписва в книжката лекарствени продукти, медицински изделия и специални медицински цели, предписани на рецептурна бланка "МЗ-НЗОК № 5", по реда определен в НРД.

Ж.2. Да записва в рецептурната бланка регистрационния номер на книжката.

3. Лицето, отпускащо лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели, вписани в рецептурната книжка е длъжно да:

3.1. Отпуска лекарства само по заверена от РЗОК рецептурна книжка.

3.2. Сверява данните от рецептурната книжка, рецептурната бланка обр."МЗ-НЗОК-№ 5" и документа за самоличност. При установено несъответствие рецептата не се изпълнява.

3.3. Проверява за наличието на заверка от РЗОК в рецептурната книжка, в случаите по т.Д.6. и Е.4. от настоящия раздел.

3.4. Отпуска лекарствени продукти, предписани по заболявания, за които се издава рецептурна книжка на хронично болния, която е заверена в РЗОК, където се намира аптеката.

3.5. Впише датата на отпускане, регистрационния номер на аптеката, подписва се и полага печата на аптеката.

РАЗДЕЛ IV

ПРАВА И ОТГОВОРНОСТИ НА ЗАДЪЛЖИТЕЛНО ЗДРАВНООСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА /ЗЗОЛ/

1. ЗЗОЛ има право да получава лекарствени продукти напълно или частично заплащани от НЗОК за лечение на заболявания, включени в наредбата по чл. 45 ал.3 на ЗЗО.
2. ЗЗОЛ не заплаща в аптеката такса за обработка на рецептата.
3. ЗЗОЛ има правото да изисква от изпълнителя на медицинска помощ информация относно всички лекарства по отношение на тяхното действие, странични ефекти, възможна алтернатива при частично платени лекарства.
4. ЗЗОЛ има право да подава жалби, молби, сигнали, предложения в РЗОК, където е направил избор на ОПЛ и/или в техните местни поделения.
5. ЗЗОЛ следва да следи 30 дневния срок на валидност на рецептата.
6. ЗЗОЛ няма право да изисква подмяна на предписаните лекарства в аптеката.
7. ЗЗОЛ носи солидарна отговорност с лекуващия лекар за провежданото лечение.
8. При установено неспазване на предписаната терапевтична схема, по заверен протокол /IA и IB/, комисиите имат право да откажат разглеждането на постъпили молби за следващ курс лечение.
9. При установено неспазване на предписаната терапевтична схема по заверен протокол IC, РЗОК има право да откаже заверка на протокол за следващ курс лечение.
10. ЗЗОЛ е задължено да внася здравноосигурителните си вноски по ред и в срокове, определени в Закона за здравното осигуряване, в противен случай губи здравноосигурителните си права, които се възстановяват след внасяне на дължимите суми
11. ЗЗОЛ е длъжно да показва изискуемите документи при получаване на лекарствата в аптеката, съгласно т.14.
12. Препоръчва се на ЗЗОЛ да провери правилността на изписаните в рецептурната бланка и/или протокола лични данни, за да се предотврати повторно им издаване.
13. Препоръчително е ЗЗОЛ, които имат хронични заболявания да се запишат в най-удобната за тях аптека, с което ще се гарантира своевременното осигуряване на необходимите им за месеца лекарства.
14. ЗЗОЛ е длъжно:
 - да закупи рецептурната книжка, в случаите когато това е необходимо, и да я съхранява;
 - да представи за попълване рецептурната книжка на ОПЛ, при който е осъществил постоянен избор;
 - да представи за заверка рецептурната книжка в съответното поделение на РЗОК или РЗОК, където е направен избор на ОПЛ.
 - да представя на ОПЛ или специалист книжката при предписване на лекарства;
 - за получаване на предписаните лекарствени продукти да представя рецептурната книжка, рецептурна бланка – "МЗ-НЗОК-№5" и документ за самоличност (за малолетните и

поставените под пълно или ограничено запрещение се представя документ за самоличност на родител, настойник или попечител). В случаите, когато вписаните лекарства са изписани по протокол, се представя и протокола, заверен в РЗОК, както и копие от него, който остава в аптеката;

- да представя рецептурната книжка за нанасяне на данните на новоизбрания ОПЛ в случай на нов постоянен или временен /за над 1 месец/ избор на ОПЛ на територията на същата РЗОК. В този случай рецептурната книжка не се презаверява от РЗОК.

- в случай на нов постоянен или временен избор на ОПЛ на територията на друга РЗОК, да представи рецептурната книжка за нова заверка в поделенията на РЗОК или в РЗОК където е направен избор на ОПЛ.

- при промяна или добавяне на нов МКБ-код в рецептурната книжка, да представи рецептурната книжка за нова заверка в поделенията на РЗОК или в РЗОК където е направен избор на ОПЛ;

- при загубване, кражба или унищожаване на книжката да уведоми незабавно поделенията на РЗОК или РЗОК, където е направен избор на ОПЛ, за заличаването ѝ от регистъра на хронично болните;

- при запълване на книжката, се издава нова по горе уточнения ред;

15. Забранени са всякакви поправки и корекции от страна на ЗЗОЛ върху издаваните документи.

За неспазване на изброените по-горе задължения се носи имуществена, административна или наказателна отговорност.

РАЗДЕЛ V

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§. 1. Настоящите указания се издават на основание чл.34 ал.1 от НРД-2006 /обн. ДВ, бр. 106 от 2005 г./ и влизат в сила от 01 февруари 2006г.

§. 2. При промяна в указанията в случаите на чл. 34 ал.3 от НРД-2006 НЗОК чрез РЗОК уведомява всички ИМП и аптеките в сроковете съгласно чл. 34 ал. 4. от НРД-2006

§. 3. Издаването на протоколи и рецептурни бланки за медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели се извършва по съществуващия ред, съгласно § 11 от преходните и заключителни разпоредби на НРД-2006 г.